U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **B.H.**, zastoupeného Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem, advokátem se sídlem Brno, Joštova 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 11. 2010, č. j. 56 Az 92/2009 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2009, č. j. OAM-10-376/LE-05-05-2007 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodl žalovaný, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 26. 11. 2010, č. j. 56 Az 92/2009 - 47, zamítl.

V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, s ohledem na zjištěné nesrovnalosti přistoupil též k doplňujícímu pohovoru, při rozhodování vycházel i z písemných podání žalobce, ve kterých vysvětloval některé rozpory ve výpovědích a přihlížel též k veškerým podkladům předloženým žalobcem. Žalovaný prostřednictvím zastupitelského úřadu v Teheránu pak opatřil i zcela konkrétní informace k listinám předloženým žalobcem.

K námitce nesprávného tlumočení, které mělo být důsledkem vzniklých rozporů ve výpovědích žalobce, krajský soud uvedl, že nezjistil žádné konkrétní pochybení tlumočníků při provedení tlumočnického úkonu a podotknul, že veškeré námitky tohoto

typu měl žalobce uplatnit již během prováděných pohovorů a neměl popřípadě podepisovat prohlášení o tom, že souhlasí s obsahem protokolu o provedeném pohovoru. Zjištěné rozpory ve výpovědích nelze podle krajského soudu přičítat špatnému tlumočení. K námitce, že pouze jeden ze tří tlumočníků je tlumočníkem jmenovaným soudem, krajský soud uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že žalovaný v tomto typu správního řízení používá tlumočníky, kteří nejsou zapsáni do seznamu tlumočníků, avšak mají k této činnosti potřebné odborné předpoklady. Tento postup umožňuje § 24 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, za předpokladu, že takový tlumočník složí slib do rukou orgánu, který jej ustanovil. V žalobcově věci všichni tři tlumočníci, nezapsaní do příslušného seznamu, tento slib složili.

K obsahu správního spisu krajský soud konstatoval, že ve výpovědi žalobce existují rozpory, v důsledku kterých byl jeho příběh žalovaným shledán nevěrohodným. Žalobce předložil ve správním řízení listiny v perském jazyce, ze kterých žalovaný (po jejich překladu) vycházel. Šlo o fotokopii výpisu z rejstříku trestů Íránu ze dne 8. 6. 2005, předvolání na policii ze dne 14. a 18. 7. 2007 a fotokopii rozsudku ze dne 17. 2. 2008, kterým měl být žalobce odsouzen k trestu bičování a ukamenování za cizoložství. Informace zjištěné z předloženého rozsudku a z výpisu z rejstříku trestů se následně staly dalším důvodem pro závěr žalovaného o nevěrohodnosti žalobce. Námitky žalobce proti závěru o nevěrohodnosti jeho tvrzení krajský soud podrobně vypořádal, shrnul uvedené rozpory v jeho výpovědích a konstatoval, že závěr žalovaného o nevěrohodnosti tvrzení žalobce pokládá za oprávněný a opodstatněný.

Žalobce především žalobou zpochybňoval závěr o nevěrohodnosti jím předložené kopie rozsudku, přičemž uváděl, že se nejedná o padělek. Krajský soud uvedl, že tento rozsudek, kterým měl být žalobce odsouzen k trestu 100 ran bičem s následným ukamenováním („*rajam*"), považoval za stěžejní. Zastupitelský úřad ČR v Teheránu, který zjišťoval k tomuto rozsudku informace, jej označil za padělek; uvedl, že neobsahuje podstatné náležitosti a poukazoval na to, že čl. 83 islámského trestního zákona, který je v rozsudku uveden a dle kterého měl být žalobce odsouzen, se vztahuje na ženatého muže, který žije v trvalém manželském svazku, z čl. 84 pak vyplývá, že trest bičování před ukamenováním se dává pouze starým osobám. Krajský soud tak uzavřel, že se stěžovateli nepodařilo vyvrátit, že se nejedná o padělek. Argumentoval-li stěžovatel kopii rozsudku ve věci *Sakine Ashtiani*, pořízenou z internetu, ve které, dle jeho tvrzení, chybí stejné náležitosti jako v jeho rozsudku, krajský soud provedení tohoto důkazu zamítl, neboť rozsudek na internetu nemusí obsahovat potřebné údaje a všechny náležitosti a může být z nejrůznějších důvodů upraven; nelze proto takovou listinu dle názoru soudu použít jako důkaz o tom, že v Íránu je vydávání obdobných rozsudků běžné. Za nejpodstatnější však krajský soud považoval uvedení zcela nepřiléhavého ustanovení islámského trestního zákona v předložené kopií rozsudku ve věci žalobce, kterého mělo být vůči žalobci užito. Žalobce argumentoval čl. 68 islámského trestního zákona, dle kterého platí, že pokud muž nebo žena před soudcem zopakují přiznání k cizoložství méně než 4 x, spočívá rozsudek na rozhodnutí soudce. Z citovaného článku však nevyplývá, že by v takovém případě soud mohl použít na kauzu mladého a svobodného muže ustanovení týkající se pouze starých a ženatých mužů. Krajský soud k tomu dále uvedl, že je nepravděpodobné, aby všechny nelogičnosti a nesrovnalosti v rozsudku ovlivnil otec přítelkyně žalobce, se kterou se měl dopustit cizoložství. Dále konstatoval, že žalobce navrhoval provedení

důkazu filmem na DVD, natočeným v Íránu a získaným od obecně prospěšné společnosti Člověk v tísni. Krajský soud jeho provedení zamítl, neboť by nemohl nikterak ovlivnit skutkový stav věci. Obsah filmu má totiž vypovídat o odlišných případech a nelze z něj zjistit nic o tom, zda může být uložen svobodnému mladému muži trest, který se podle příslušných článků trestního zákona ukládá pouze mužům ženatým a starším osobám.

Krajský soud tak uzavřel, že byla zjištěna nevěrohodnost tvrzení žalobce a za této situace ani skutečnost, že v zemi původu nejsou dodržována lidská práva, není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, a to ani ve formě doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Nebylo totiž prokázáno, že obavy žalobce z vážné újmy v případě návratu do země jsou důvodné a že je vážnou újmou skutečně ohrožen.

Rozsudek napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, v níž uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že žalovaný odůvodnil závěr o nedůvodnosti jeho žádosti zejména tím, že je jeho výpověď nevěrohodná a jeho obavy jsou úmyslně nadhodnoceny, s cílem naplnit skutkovou podstatu pronásledování z politických důvodů ve smyslu zákona o azylu. K tomuto závěru vedlo žalovaného to, že se ve výpovědi stěžovatele vyskytly rozpory, které se mu nepodařilo v průběhu správního řízení objasnit a stejně tak důkazní materiál předkládaný stěžovatelem v průběhu správního řízení byl posouzen jako nevěrohodný. Stěžovatel namítá, že se žalovaný s důkazním materiálem nevypořádal přezkoumatelným způsobem. Správní řízení trpělo vadou, spočívající v selektivním přístupu k opatřování a provádění důkazních prostředků; v důsledku této vady byl stěžovatel zkrácen na svých právech.

Dále stěžovatel poukazuje na závažnost jeho námitek proti způsobu tlumočení pohovorů v rámci správního řízení. Nesprávnost postupu žalovaného při tlumočení pohovorů mohla vést k závěru o jeho nevěrohodnosti; z toho důvodu měl krajský soud napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost. Krajský soud se měl též dopustit pochybení tím, když bez logického odůvodnění neprovedl stěžovatelem navržené důkazy, které se bezprostředně týkaly údajných rozporů v jeho výpovědích a věrohodnosti jím předloženého rozsudku, kterým byl v zemi původu odsouzen k trestu bičování a ukamenování. Krajský soud totiž nemohl sám činit žádné závazné závěry o důvodnosti obav stěžovatele z pronásledování pro jeho křesťanské vyznání.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje

automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem jejich vlastních zájmů. Zákonný pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele*, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Pokud jde o jeho výklad, ten byl podán například v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), dle kterého *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* Z tohoto pohledu bylo tedy nahlíženo na jednotlivé uplatněné kasační důvody.

Pokud jde o stěžovatelovy námitky stran tlumočení ve správním řízení, zde lze plně odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 – 66, dle kterého *„[v] řízení o žalobě a následně v řízení o kasační stížnosti nelze účinně zpochybnit kvalitu tlumočení pohovorů v řízení o udělení mezinárodní ochrany za situace, kdy byl pohovor veden v jazyce, jejž si žadatel o mezinárodní ochranu sám zvolil, svým podpisem potvrdil, že souhlasí s obsahem protokolu z tohoto pohovoru, a ani při napadení správního rozhodnutí založeného na těchto pohovorech neuváděl a neuvádí konkrétní body, které byly podle něj přetlumočeny chybně.“ (...) Pokud byl nespokojen s tím, jak byla jeho vyjádření tlumočena, měl to uvést již během pohovorů, popřípadě neměl podepisovat na každé straně protokolu o pohovoru prohlášení o tom, že s ní byl seznámen a že s protokolem souhlasí, nýbrž měl uvést, které části jeho projevu byly tlumočeny chybně. Měl k tomu ostatně obzvlášť dobrou příležitost za situace, kdy u každého z pohovorů s ním vedených byl přítomen jiný tlumočník, další tlumočnice jej seznamovala s obsahem správního rozhodnutí (...) Stěžovatel tak měl více než dostatečné podmínky k tomu, aby vskutku nezávisle na kterémkoli z konkrétních tlumočníků zjistil, jak byly zaprotokolovány jeho výpovědi, a v případě nesouhlasu mohl upozornit, v kterých konkrétních částech byla jeho tvrzení přeložena špatně. To však fakticky neučinil dosud, když sice chybami v tlumočení zdůvodňuje rozpory ve svých výpovědích, neoznačuje však konkrétní místa, která byla v konkrétním pohovoru přetlumočena chybně.“*

Stěžovatel dále namítal, že krajský soud přezkoumatelným způsobem nezhodnotil námitky směřující proti způsobu tlumočení ve správním řízení a námitky, že se žalovaný nevypořádal s předloženým důkazním materiálem. Z rozsáhlé judikatury Nejvyššího správního soudu k otázce nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů (srov. například rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č.j. 2 Afs 24/2005 – 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, a ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 – 245) se podává, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jestliže například není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu; z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci v žalobě; proč považuje žalobní námitky za liché, mylné nebo vyvrácené; proč subsumoval skutkový stav pod zvolené právní normy. Krajský soud požadavkům na přezkoumatelnost rozsudku dostál,

neboť námitku nesprávného tlumočení a výhrady k osobám tlumočníků dostatečně a podrobně vypořádal na str. 3 až 5 rozsudku. Důkazními materiály, provedenými ve správním řízení, se pak krajský soud podrobně zabýval na str. 6 až 8 rozsudku.

Dle stěžovatele krajský soud též pochybil, pokud bez logického odůvodnění neprovedl jím navrhované důkazy při jednání. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 – 89, publikovaného pod č. 618/2005 Sb. NSS, se nicméně podává, že *„[s]oud rozhodne, které z navržených důkazů provede a které nikoli (§ 52 odst. 1 s. ř. s.); to jej však nezbavuje povinnosti takový postup odůvodnit.“* K této námitce lze stěžovatele odkázat na str. 5 až 7 rozsudku, kde krajský soud dostatečným způsobem odůvodnil, proč stěžovatelem navrhované důkazy filmem na DVD a kopií rozsudku z internetu ve věci *Sakine Ashtiani* neprovedl.

Stěžovatel rovněž namítal, že žalovaný ve správním řízení prováděl selektivní výběr důkazů a že v důsledku toho byl stěžovatel zkrácen na svých právech. K takto obecně formulované námitce se Nejvyšší správní soud nemůže nijak blížeji vyjádřit, neboť stěžovatel neuvádí, v čem selekce důkazů žalovaným spočívala a jaká jeho práva měla být tímto postupem porušena. Stěžovatel rovněž v obecné rovině namítal, že se žalovaný s důkazním materiálem nevypořádal přezkoumatelným způsobem. K této námitce lze plně odkázat na rozsudek krajského soudu, ve kterém se na několika místech uvádí, že žalovaný rozhodoval na základě všech materiálů předložených žalobcem a že zjištěný skutkový stav má v provedených důkazech oporu, což krajský soud i podrobněji zdůvodnil.

Konečně namítal-li stěžovatel v kasační stížnosti politické a náboženské důvody (křesťanské vyznání) svého pronásledování, zde nelze než konstatovat, že jde o důvody nepřípustné, neboť v tomto smyslu v žalobě ničeho netvrdil (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nelze přehlédnout, že tyto skutečnosti stěžovatel neuváděl ani ve správním řízení, a proto je třeba na ně nahlížet jako na ryze účelová tvrzení. Ve správním řízení stěžovatel uvedl, že je muslimem.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné konkrétní důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, nelze než uzavřít, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost jako nepřijatelnou; proto ji podle § 104a s. ř. s. usnesením odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu